

3. Конвенція Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів від злочинної діяльності та про фінансування тероризму. Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text (дата звернення 19.01.2026);

4. Сорок Рекомендацій FATF https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835_001#Text (дата звернення 19.01.2026);

5. Директиви Європейського Союзу щодо запобігання використанню фінансової системи для відмивання коштів або фінансування тероризму. Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_010-18#Text (дата звернення 19.01.2026);

6. Базельські принципи ефективного банківського нагляду. Електронний ресурс: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Core_Principles_for_effective_banking_supervision-April_2024_ua.pdf?v=7 (дата звернення 19.01.2026);

7. Рекомендації Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки. Електронний ресурс: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf> (дата звернення 19.01.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-589-4-10>

ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАХИСТУ ЖУРНАЛІСТІВ

Боровик Людмила Андріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
академік Академії адміністративно-правових наук,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії,
доцент кафедри кримінально-правових
та адміністративно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна
ORCID ID: 0000-0002-8997-0577*

Незважаючи на тривале функціонування окремі закони України, які повинні захищати права журналістів продовжують містити недоліки без усунення яких неможливе чітке функціонування правової системи. Зокрема, в першу чергу слід відзначити недосконалість законів України «Про інформацію» та «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста».

Так, як вбачається, одним із значних недоліків є те, що незважаючи на значні доопрацювання Закон України «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста» є досить застарілим та не відповідає всім реаліям та потребам сьогодення, а відтак його положення не охоплюють деякі сучасні види медіа чи специфіки роботи журналіста в інтернеті [1, с. 314].

Так, варто зауважити, що стаття 12 Закону має назву «Особливості соціального захисту журналістів з урахуванням специфіки журналістської діяльності», однак законодавець наводить лише підстави застосування окремих і особливих норм соціального захисту журналістів. А відтак, дана норма видається більш декларативною, аніж реально діючою та такою, що підвищує рівень соціального забезпечення журналістів.

Суттєвим недоліком Закону України «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста» є те, що він недостатньо адаптований до правового режиму воєнного стану, адже ним не передбачено окремих механізмів підтримки чи захисту журналістів в таких обставинах, або вони не чітко визначені. Доречно також зазначити, що вказаним нормативним документом недостатньо конкретизовано: як медіа отримують державну підтримку, які критерії застосовує держава [1, с. 315].

Що ж стосується Закону України «Про інформацію», то його недоліками є наступні: по-перше, закон спробував обмежити відповідальність журналістів чи інших осіб за оціночні судження; по-друге, норма про звільнення від відповідальності за розголошення інформації з обмеженим доступом, якщо суд встановить, що вона є суспільно необхідною, має слабе практичне застосування, адже суди часто або довго розглядають такі справи; по-третє, закон передбачає, що право на інформацію може бути обмежене «в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності чи громадського порядку і т.д.» [1, с. 315].

Ці обмеження, з огляду на Закон України «Про правовий режим воєнного стану», в принципі, законні, але формулювання деяких підстав широкі та нечіткі, що може давати владі надто великий простір для обмеження доступу під приводом «безпеки» чи «захисту авторитету правосуддя».

Література:

1. Боровик Л.А. Проблеми дотримання гарантій професійної діяльності журналістів в Україні у сучасних умовах. *Держава та регіони. Серія Право*. 2025. №3. С. 313-317.